

Поради низките доходи от земеделското стопанство, чувствува се постоянен паричен глад въ него и става нужда да се прибегва до заеми за посрещане на чисто консумативни нужди, което от стопанска гледна точка е съвсемъ неоправдано.

От много страни, вече, настойчиво се повдига въпроса, за намаление лихвения процентъ на заемите до поносими за земеделското стопанство размѣри. Нуждна е радикална мѣрка въ това направление, като се прибегне евентуално до едно чувствително намаление лихвите на влоговете въ пощенската каса, които служат като база за опредѣляне лихвения процентъ въ държавните и частни кредитни учреждения. Напоследъкъ се констатира засилване на влоговете въ разните кредитни учреждения, което не ще рече, че се увеличава благосъстоянието на населението, и че капиталитъ бѣгат от производството (особено земеделското) къмъ спестовните каси, кѫдето намират по-изгодно възнраждение. Ще трѣба да се направят реформи, които да възвърнат капиталитъ къмъ производството и отъ пасивъ — сѫщите да станат активъ, творчески факторъ.

Реформите въ кредитораздаването ще трѣба да застъгнатъ, сѫщо така, сроковете на земите, като сѫщите бѫдатъ съобразени съ характера на нуждата, за която се отпуска заема.

Изобщо въ българското земеделско стопанство се чувствува грамаден недостатъкъ на парични срѣдства, преди всичко — за рационализиране на производството. Тѣзи срѣдства въ голѣмата си частъ, трѣба да дойдатъ отъ вънъ, подъ формата на заеми, субсидии, облегчения въ тяжести-тъ и др.

Както видѣхте, обаче, при сегашните условия на кредитиране земеделското стопанство и при днешната организация и пазарната конюнктура на това последното, кредита не се явява единъ стимулиращъ факторъ, каквъто трѣба да бѫде.

Поради това биде възприета системата на **безлихвени заеми**, за нѣкой по-крупни обществено-стопански мѣроприятия, каквите сѫ: доставката на земеделски инвентарь, постройка на изби, сушилни, плодохранилища и др. такива. За момента, който преживѣваме, тази мѣрка се явява наложителна и трѣба да се разшири, като обхване всички по-крупни и навременни стопански мѣроприятия, имащи за обектъ земеделското стопанство. Необходимите срѣдства ще се обезпечатъ чрезъ бюджетите на държавата, Земед. Банка, Земеделските камари, дирекция „Храноизносъ“ и др., а може да се прибегне и до учредяването на **специаленъ фондъ за целта**.

При кредитиране на земеделското производство ще